

Stockholms kommun

Rektorn vid Backluraskolan

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Backluraskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Backluraskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Backluraskolan besöktes av Skolinspektionen den 29 november och den 3 december 2013.

Fakta om skolan

Backluraskolan ligger i stadsdelen Hässelby-Vällingby i Stockholms kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-6 och fritidshem. Vid tillsynstillfället har Backluraskolan cirka 290 elever. Av dessa går 51 elever i förskoleklass och 200 elever är inskrivna i fritidshemmets pedagogiska verksamhet.

Backluraskolans ledningsgrupp består av en tillförordnad rektor, en specialpedagog, en lärare och en fritidspedagog.

Årskurs 3

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 läsåret 2012/13 nådde 75 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Motsvarande siffra för riket var 68 procent. Av skolans egen statistik framgår att 91 procent av eleverna nådde kunskapskraven i matematik i slutet av läsåret. För ämnesprovet i svenska visar SIRIS att 79 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån på samtliga delprov. Motsvarande siffra för riket var 78 procent. Av skolans egen statistik framgår att 88 procent av eleverna nådde kunskapskraven i svenska i slutet av läsåret samt 60 procent i svenska som andraspråk. I naturorienterade ämnen och samhällsorienterade ämnen nådde 100 procent av eleverna kunskapskraven i slutet av läsåret 2012/13.

Resultaten för läsåret 2011/2012 var i paritet med måluppfyllelsen läsåret 2012/2013. I svenska var resultatet dock något lägre läsåret 2012/2013.

Det finns ingen sammanställning för årskurs 6 eftersom det under läsåren 2011/2012 och 2012/2013 inte funnit någon årskurs 6 på skolan. Innevarande läsår är första läsåret sedan läsåret 2009/2010 som årskurs 6 finns på skolan.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Backluraskolan visar att skolan i flera avseenden ger eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Enligt den nationella statistiken för läsåret 2012/2013 var elevernas resultat i årskurs 3 högre än motsvarande resultat i riket i samtliga nationella ämnesprov.

Elever som Skolinspektionen intervjuar uppger att de trivs och att de är nöjda med sina lärare. Tillsynen visar dock att elevernas inflytande över utbildningen behöver öka. Vidare behöver Backluraskolans värdegrundsarbete analyseras för att skapa en god lärandemiljö för samtliga elever. Trots det värdegrundsarbete som bedrivs på skolan så uttrycker elever och personal att det är ett hårt klimat elever emellan. Skolan måste följa upp och utvärdera sina åtgärder mot kränkande behandling och se till att de utgår från den aktuella situationen på skolan. Tillsynen visar att skolan även behöver arbeta vidare med studieron. Flera elever upplever att arbetsron brister och att detta påverkar deras möjlighet att arbeta på lektionerna.

Mot bakgrund av att studiemiljön inte alltid präglas av trygghet och studiero är det särskilt angeläget att elevhälsans kompetenser används och organiseras på ett sådant sätt att de ges förutsättningar att uppfylla funktionen att vara förebyggande och hälsofrämjande. Dessutom behöver skolan ytterligare förankra rutiner för hur och när signaler om kränkande behandling ska anmälas till rektorn.

Vid tillsynen beskriver intervjuade elever och lärare Backluraskolan som en liten skola där lärare och elever har god kontakt. Lärare och fritidshemspersonal anser även att rektorn har god insyn i de olika verksamheterna. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Det är av vikt att samtliga verksamheter följs upp och utvecklas. I detta arbete saknas fördjupad analys av fritidshemmets verksamhet och av skolans värdegrundsarbete.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. I läroplanen har lärarna ett utpekat ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att eleverna har rätt till inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt. Kravet på att eleverna ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen innebär att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i detta arbete utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida.

Elever uppger i intervjuer att de sällan ges möjlighet till inflytande i undervisningen. På påståendet "på lektionerna är vi elever med och bestämmer på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" uppger 55 procent av de svarande eleverna i årskurs 5 i Skolinspektionens enkät från hösten 2012 att det stämmer ganska dåligt. Lärare ger i intervju med Skolinspektionen exempel på hur de försöker ge eleverna möjlighet till inflytande. Vissa intervjuade lärare hänvisar dock till att de inte kan ge eleverna inflytande i så stor utsträckning eftersom de uppfattar att det centrala innehållet i läroplanen är för omfattande och detaljerat. Sammantaget bedömer Skolinspektionen att lärarnas exempel på inflytande gäller främst arbetssätt och inte hur eleverna ges möjlighet till inflytande på innehållet i undervisningen. Rektorn har uppmärksammat att elevinflytande är något som skolan behöver utveckla. Rektorn anser att vissa lärare ger eleverna möjlighet till inflytande, medan andra inte gör det. Skolinspektionen vill i detta sammanhang understryka att läroplanens centrala innehåll

inte är ett argument för att begränsa elevernas möjlighet till reellt inflytande över arbetsformer, arbetssätt och undervisningens innehåll.

Utredningen visar att eleverna inte alltid har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att ordningsregler har utarbetats under medverkan av eleverna.
- Se till att rektor och lärare vidtar de åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero.
- Se till att signaler om kränkande behandling vid skolan och fritidshemmet rapporteras till rektorn.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det är rektor som ska besluta om ordningsregler.

I intervju med elever uppger de att de har pratat om skolans ordningsregler i klassen men att de inte har varit med och utformat reglerna. I intervju med lärarna framkommer att lärarna går igenom reglerna och låter eleverna och deras vårdnadshavare skriva på dem vid terminsstart. De uppger att eleverna är med och bestämmer klassrumsregler men att de inte har medverkat vid framtagandet av skolas gemensamma regler. Vid intervju med rektor framkommer att reglerna togs fram för tre år sedan och att eleverna vid det tillfället var med och tog fram reglerna. Rektor uppger dock att reglerna bör bearbetas med eleverna igen eftersom det finns elever på skolan som inte var med vid framtagandet.

Studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Vidare framgår av skollagen att rektor eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

I intervju med elever framkommer att det är stökigt på lektionerna flera gånger i veckan. Vissa elever uttrycker att det kan vara så stökigt att det är svårt att lära sig något på lektionerna, till exempel för att vissa elever slåss och stör ordningen. När klasserna inte har sin ordinarie klasslärare, utan ämneslärare eller vikarie, uppger eleverna att det är vanligt att eleverna testat lärarens gränser och att det blir särskilt stökigt på dessa lektioner. Detta bekräftas av representanter från elevhälsan och rektor. Av Skolinspektionens enkät framgår att 55 procent av de svarande eleverna i årskurs 5 anser att påståendet "på lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet" stämmer ganska bra. I intervju med lärarna framkommer att studieron är mycket varierad i de olika klasserna. Även rektorn bekräftar att studieron är varierande och lärarberoende. Rektorn uppger vidare att skolan har en åtgärdstrappa till stöd för lärarna i deras arbete med studieron, men att olika lärare använder sig av den i olika grad. I skolans kvalitetredovisning framkommer att 64 procent av eleverna i årskurs 2 anser att de kan arbeta i lugn och ro på lektionerna. För årskurs 5 är motsvarande siffra 63 procent. Skolan har dock inte gjorts några analyser av resultatet, utan i arbetsplanen anges endast ett årsmål om att 65 procent av eleverna i årskurs 2, respektive 70 procent i årskurs 5, ska anse att de kan arbeta i lugn och ro på lektionerna år 2014. I arbetsplanen beskrivs inte hur skolan ska gå tillväga för att infria målet.

Anmälningar av kränkningar till rektor

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

I intervjuer med lärare och personal från fritidshemmet framkommer att upprepade kränkningar anmäls till trygghetsteamet. När det gäller enstaka kränkningar uppger lärarna att man ofta kan lösa dessa på egen hand. Fritidshemspersonalen uppger att allvarigare kränkningar alltid rapporteras genom incidentrapporter men att andra kränkningar inte alltid blir anmälda på grund av tidsbrist. Rektorn uppger att det går i perioder hur många anmälningar om kränkningar hon får in och att hon tror att det beror på att alla kränkningar inte alltid rapporteras in.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister inom området trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 3, 5 §§ skollagen, 6 kap. 6 och 10 §§ skollagen och Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att eleverna bedöms mot den kursplan som de får undervisning i.
- Se till att de individuella utvecklingsplanerna innehåller omdömen i samtliga ämnen som eleven får undervisning i.

Motivering

Svenska som andraspråk

Enligt skolförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas om det behövs och i det fallet ersätter undervisningen i ämnet svenska som andraspråk undervisningen i ämnet svenska.

Enligt skolans inskickade statistik om måluppfyllelse finns det elever som har bedömts gentemot kunskapskraven i svenska som andraspråk i slutet av årskurs 3 trots att de har bedömts enligt kursplanen i svenska då de gjort det nationella ämnesprovet i ämnet. Rektorn kan inte uppge någon förklaring till att samma elever vid olika tillfällen har bedömts mot olika kursplaner.

Individuella utvecklingsplaner

Enligt skollagen ska läraren i en individuell utvecklingsplan ge skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Det finns möjlighet att undervisa ämnesövergripande i till exempel naturorienterande (NO) eller samhällsorienterande (SO) ämnen. Även vid en ämnesövergripande undervisning ska dock eleven få omdömen i varje enskilt ämne utifrån kunskapskraven. Undantag från detta är undervisningen i årskurserna 1-3 i grundskolan som har kunskapskrav för NO respektive SO.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner från Backluraskolan. För de samhällsorienterande respektive naturorienterande ämnena har eleverna fått så kallade blockomdömen i årskurs 5. Inom de sam-

hällsorienterande och naturorienterande ämnena har eleverna därmed inte fått omdömen i varje enskilt ämne.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete inom bedömning och individuella utvecklingsplaner. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen, 5 kap. 14-15 §§ skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av fritidshemmet och skolans värdegrundsarbete.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

I intervju med personal från fritidshemmet framkommer att de nyligen färdigställt sin arbetsplan som syftar till att koppla verksamheten till de nationella målen. Fritidshemspersonalen uppger att det inte finns något system på skolan för hur verksamheten på fritidshemmet ska följas upp och att rektorn inte har efterfrågat detta. Fritidshemspersonalen uppger vidare att höstterminen 2013 var första tillfället på flera år då fritidshemmet fick en egen planeringsdag. Den tillförordnade rektorn bekräftar att verksamheten i fritidshemmet inte har följts upp utifrån de nationella målen. Den tillförordnade rektorn har denna termin deltagit på möten med fritidshemmets personal. Rektorn ser att fritidshemmet behöver utvecklas när det gäller verksamhetens aktiviteter samt att rektorn behöver tydliggöra strukturen för personalens möten för att kunna öka fokus på att arbeta efter de nationella målen. Skolinspektionen vill poängtera att det är av vikt att samtliga verksamheter följs upp och utvecklas som en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är också en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Planen mot kränkande behandling kan därför användas som dokumentation i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolans plan mot kränkande behandling ska utgå från den aktuella situationen på skolan och skolans åtgärder och mål fastställas efter en kartläggning på skolan. Back-luraskolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2012/2013 är i stort sett identisk med planen för läsåret 2011/2012.

Elever uppger i intervjuer med Skolinspektionen att det förekommer händelser som kan upplevas som kränkande, till exempel mycket fula ord elever emellan, att elever kan bli retade om de gör en konstigt min på skolfotot och att man kan bli kallad "fattig" om man har "fel" kläder. Eleverna uppger även att man kan bli retad om man pratar svenska med brytning, samt att det förekommer rasistiska ord mot elever med utländsk bakgrund. Lärare uppger att det råder ett tufft klimat elever emellan. Representanter från elevhälsan uppger att det är låg tolerans för olikheter på skolan men att personalen arbetar mycket med värdegrundsarbete. Rektorn uppger att eleverna kan ha en otrevlig ton mot varandra och att rasistiska ord förekommer. Därutöver uppger elever att det finns en vuxen på skolan som många är rädda för, vilket bekräftas av lärare och rektor. Rektorn har vidtagit åtgärder i frågan men är medveten om att problemet kvarstår.

Rektorn, lärare och representanter från elevhälsan beskriver ett pågående värdegrundsarbete med bland annat kamratstödjare och temaveckor. Trots detta är de medvetna om den fortsatt hårda attityd som råder mellan många elever på skolan. Då skolan inte har utvärderat och följt upp de åtgärder som har vidtagits för att komma åt skolans kvarstående problem, exempelvis med den ned-sättande jargong som beskrivs, utgår inte planen och skolans kvalitetsarbete från den aktuella situationen på skolan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4 § skollagen

Personalkompetens**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Redovisa en plan med konkreta åtgärder som ska vidtas för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämja med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som har anställts före första juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning som de i huvudsak bedriver. Lärare som inte uppfyller kraven enligt skollagen får undantagsvis bedriva utbildning.

Tillsynen visar att det finns enstaka lärare som bedriver undervisning på skolan och som saknar lärarexamen. Rektorn har inte kunnat uppvisa någon plan för vilka åtgärder som ska vidtas kring detta.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13, 18-19 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att elevhälsan ges förutsättningar att tillgodose elevernas behov samt delta i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Motivering

I skollagen anges att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska, psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Enligt skollagen ska elevhälsan främst vara före-

byggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att elevhälsan utformas så att elever i behov av särskilt stöd eller andra stödåtgärder får det.

På Backluraskolan finns tillgång till skolsköterska, psykolog, specialpedagog och kurator. Det finns, utöver specialpedagogen, en lärare på skolan som har uppdrag som speciallärare men denne har ingen formell kompetens inom specialpedagogik. Specialpedagogen arbetar mycket i verksamheten för att stödja eleverna mot utbildningens mål, samt handleder skolans pedagoger.

Vid intervju uppger lärare, företrädare för elevhälsan samt rektorn att det finns ett stort antal elever på skolan i behov av särskilt stöd. I intervju med rektor och elevhälsan uttrycks att ytterligare specialpedagogiska insatser behövs för att tillgodose elevernas behov.

Vid intervju med elevhälsan framkommer att skolsköterskan fångar upp elevernas hälsotillstånd vid undersökningar och hälsosamtal. Det finns dock inget uttalat uppdrag för hela elevhälsoteamet om hur de ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Till exempel arbetar psykologen främst med enskilda elevutredningar. Kuratortjänst köps in vid behov men enligt rektorn har det inte funnits något behov av kurator det senaste läsåret. Denna kompetens har därmed inte varit kopplad till skolans förebyggande insatser.

Skolinspektionens tillsyn visar att Backluraskolans studiemiljö inte alltid präglas av trygghet och studiero. Bland annat uppges i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsan och elever att det är ett tufft klimat mellan eleverna. Det är därför särskilt angeläget att elevhälsans kompetenser används och organiseras på ett sådant sätt att den ges förutsättningar att uppfylla funktionen att vara förebyggande och hälsofrämjande. Detta arbete kan till exempel innebära att elevhälsan kopplas till skolans värdegrundsarbete. Rektorn bekräftar att elevhälsans kompetenser, i högre omfattning än idag, bör användas även för det förebyggande arbetet.

Av utredningen framgår att skolans elevhälsa inte utgör ett verktyg i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Handläggningsrutiner**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Handläggningsrutiner.

- Se till att bestämmelserna om registerkontroll av personal iakttas.

Motivering

Av skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom bland annat förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan och grundsärskolan ska lämna ett utdrag ur belastningsregistret till den som erbjuder anställningen. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag ska även lämnas av den som erbjuds arbete under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande. Enligt skollagen ska registerutdraget i dessa fall lämnas till den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot en person. Den som inte har lämnat ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten. Enligt förarbetena till bestämmelsen (prop. 2007/08:28 s. 11, 15) omfattar kravet personer som ersätter anställda, till exempel när en person kortvarigt hyrs in från ett bemanningsföretag vid tillfällig frånvaro bland personalen.

Enligt rektorn lämnar all personal som erbjuds anställning ett utdrag ur belastningsregistret till rektorn. I vissa fall anlitar skolan vikarier från en vikariepool. I dessa fall uppges att det är vikariepoolen som har kontrollerat personalens registerutdrag och inte skolans rektor. För att uppfylla författningarnas krav måste dock skolan begära att registerutdrag uppvisas på skolan av samtliga personer som anställs, även vikarier från vikariepooler.

Utredningen visar att det finns brister avseende iakttagandet av bestämmelserna om registerkontroll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 31 skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Av åtgärdsprogrammen framgår inte tydligt hur elevens behov ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framkommer att specialpedagogen är ute mycket i verksamheten och i samråd med lärarna fångar upp elever i behov av särskilt stöd. Specialpedagogen och läraren gör sedan tillsammans den pedagogiska utredningen och åtgärdsprogram utarbetas för elever i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från Backluraskolan. I åtgärdsprogrammen beskrivs elevens behov på ett tydligt sätt. Dock saknar programmen en tydlig koppling mellan de kort- och långsiktiga målen i förhållande och de åtgärder som ska sättas in. I ett åtgärdsprogram anges som åtgärd att en resursperson ska finnas i klassrummet så mycket som möjligt men det framgår inte hur den angivna åtgärden är kopplad till elevens behov, till exempel framgår varken när eller på vilket sätt resursen ska ge eleven stöd. Målen i åtgärdsprogrammen är ofta mycket omfattande och inte tydligt kopplade till kunskapskraven. De är inte heller konkreta och utvärderingsbara utan anger exempelvis endast att "eleven ska nå målen", "klara olika arbetsuppgifter" eller "tillgodogöra sig undervisningen efter bästa förmåga". Slutligen framgår inte heller alltid hur åtgärderna ska följas upp utan endast när det ska göras.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans åtgärdsprogram. Mot bakgrund av att skolans arbete med särskilt stöd i övrigt är tillfredställande bedöms bristen som mindre allvarlig. Stockholms kommun tilldelas därför en anmärkning vad gäller åtgärdsprogrammen.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Ylva Johnsson
Beslutsfattare

Anna Möller
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformer Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.